

בא ראה, ויכר יוסף את אחיו. בשעה שנפלו בידו, הוא רחם עליהם, משום שהוא שלם, והם לא הפריחו. שאותם שמעון ולוי באו מצד הדין הקשה, ועל פן לא רחמו עליו, שהרי כל אותם בעלי הדין הקשה לא מרחמים על בני אדם בשעה שנופלים בידיהם.

וכמו כן אמר דוד (תהלים מט) למה אירא. לא כתוב יראתי, אלא אירא, [אלא] שיש [שאין] לי לפחד מאותם ימי רע, כפי שאמרנו. עון עקבי יסבני, מי הם עקבי? אלו הם בסוד האמונה, שכתוב (בראשית כה) וידו אחזת בעקב עשו. זה הוא העקב, והם העקבים שמסתכלים בהם תמיד, באותו החטא שאדם דש בו תמיד בעקבו.

בא ראה מה פתוב? (ישעיה ה) הוי משכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה. בחבלי השוא - שדש בו בעקב ולא חושש עליו, ואחר כך מתחזק ונעשה [בחבלי השוא] פעבות העגלה, ומתחזק אותו החטא, ומסטה אותו פעולם הנה ובעולם הבא. אשריהם הצדיקים שיודעים להשמר מחטאיהם, והם תמיד מפשפשים במעשיהם כדי שלא ימצא עליהם מקטרג פעולם הנה, ולא ישטינו עליהם לעולם הבא, שהרי התורה מתקנת להם דרכים ושבילים ללכת בהם, שכתוב (משלי א) דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.

ויזכר יוסף את החלמות אשר חלם להם וגו'. רבי חייא פתח ואמר, (שם כד) בנפל אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך. בא ראה, הקדוש ברוך הוא עשה את האדם שיזכה לכבודו ולשמש לפניו תמיד ולהשתדל בתורה

תא חזי, ויכר יוסף את אחיו. בשעתא דנפלו בידיה, איהו רחים עלייהו, בגין דאיהו שלים. והם לא הפירוהו, דאינון שמעון ולוי, אתו מסטרא דדינא קשיא, ועל דא לא רחמו עליה. דהא כל אינון מאריהון דדינא קשיא, לא מרחמי עלייהו דבני נשא בשעתא דנפלי בידייהו.

ובגין כן אמר דוד, (תהלים מט) למה אירא. יראתי לא פתיב, אלא אירא, (אלא) דאית (ג"א דלית) לי למדחל (דף קצט ע"א) מאינון ימי רע, פדקאמרן. עון עקבי יסבני, מאן עקבי. אלין אינון ברזא דמהימנותא. דכתיב, (בראשית כה) וידו אחזת בעקב עשו, דא הוא עקיבא. ואינון עקיבין דמסתכלין בהו תדיר ביהווא חובא דדש ביה בר נש תדיר בעקבו. תא חזי, מה כתיב, (ישעיה ה) הוי מושכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה. בחבלי השוא, דדש ביה בעקבא ולא חייש עליה. ולבתר אתתקף ואתעביד (בחבלי השוא) פעבות העגלה, ואתתקף ההוא חטאה. ואסטי ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

זכאין אינון צדיקניא, דידעין לאסתמרא מחוביהון, ואינון מפשפשין תדיר בעובדייהו. בגין דלא ישתפח עלייהו מקטרגא בהאי עלמא, ולא יסטון עלייהו לעלמא דאתי. דהא אורייתא מתקנא להו ארחין ושבילין למיהו בהו, דכתיב, (משלי א) דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום:

ויזכור יוסף את החלומות אשר חלם להם וגו'. רבי חייא פתח ואמר, (משלי כד) בנפול אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך. תא חזי, קדשא ברוך הוא עבד ליה לבר נש, דיוזפי ליקרא דיליה, ולשמשא